

Projectplan Waterwet ‘Aanpassingen waterberging Boontuinen’

Waterschap Brabantse Delta
Projectnummer 800929
13 juli 2023

Omslagfoto 1: Binnenbocht waterberging Boontuinen (Deltae, 2021)

Dit projectplan omschrijft de voorgenomen aanpassingen aan waterberging Boontuinen (nabij Zundert, aan de Aa of Weerij) en bijbehorende waterstaatswerken, inclusief de motivatie voor deze aanpassingen. Dit plan dient als wettelijk document ter vaststelling van de voorgenomen aanpassingen.

Inhoud

Deel I: aanpassing van waterberging Boontuinen	3
Aanleiding en doel	3
Ligging en begrenzing plangebied	3
Beschrijving van de huidige situatie	5
Voorgenomen werkzaamheden	6
Wijzigingen aan waterstaatswerken	6
Overige werkzaamheden	6
Beschikbaarheid van gronden	7
Wijze van uitvoering	7
Legger, beheer en onderhoud	7
Legger	7
Beheer en onderhoud	7
Samenwerking	7
Deel II: Verantwoording	9
Verantwoording op basis van wetgeving	9
Waterwet	9
Kaderrichtlijn water (KRW)	9
Verantwoording op basis van beleid	9
Beleid waterschap Brabantse Delta	9
Grondwaterconvenant 2021-2027	10
Ruimte voor water	10
Afweging voorkeursalternatief	11
Aanpassingen aan variant A2 tijdens projectuitwerking	11
Vergunningen en meldingen	12
Stikstof (Aerius) berekening	12
Wet Natuurbescherming (Wnb)	13
Kapvergunning	14
Natuur Network Nederland (NNN)/ Natuur Network Brabant (NNB)	14
Ontgrondingenwet	14
Omgevingsvergunning	14
Deel III: Rechtsbescherming	16
Basisprocedure beschikkingen (afdeling 3:2 Awb)	16
Crisis- en herstelwet	16
Mandatering vaststellen projectplan	16
Deel IV: Bijlagen	18
Bijlag 1: Uitvoeringsontwerp	18
Bijlage 2: Rapport 'Herinrichtingsvarianten waterbergingen Mortelbeek en Boontuinen (Deltae, 2021)	18
Bijlage 3: Multi criteria analyse varianten waterbergingen Mortelbeek en Boontuinen (MCA-Matrix)	18
Bijlage 4: Aerius berekening voortoets stikstof	18
Bijlage 5: Verkennend flora- en faunaonderzoek	18

Deel I: aanpassing van waterberging Boontuinen

Aanleiding en doel

In Zundert zijn langs de Aa of Weerijs tijdens de ruilverkaveling op verschillende plaatsen waterbergingen aangelegd. Deze waterbergingen zijn met name aangelegd om het benedenstrooms gelegen Breda droog te houden bij zware neerslag. Echter blijken de betreffende waterbergingen, waaronder waterberging Boontuinen, slechts een verwaarloosbaar effect te hebben op de waterstanden in Breda.

In de Pilot Vitaal buitengebied Zundert hebben vele particuliere partijen en overheden samengewerkt aan de vorming van een visie voor o.a. deelgebied de Aa of Weerijs. Uit deze participatieve samenwerking bleek dat er een wens bestaat om de waterbergingen in te zetten voor lokale wateroverlast en conservering van water voor droge periodes.

Door middel van voorliggend projectplan wordt invulling gegeven aan aanpassingen aan waterberging Boontuinen om die geschikt te maken voor het verminderen van lokale wateroverlast en het conserveren van water voor droge periodes.

Hoofddoel:

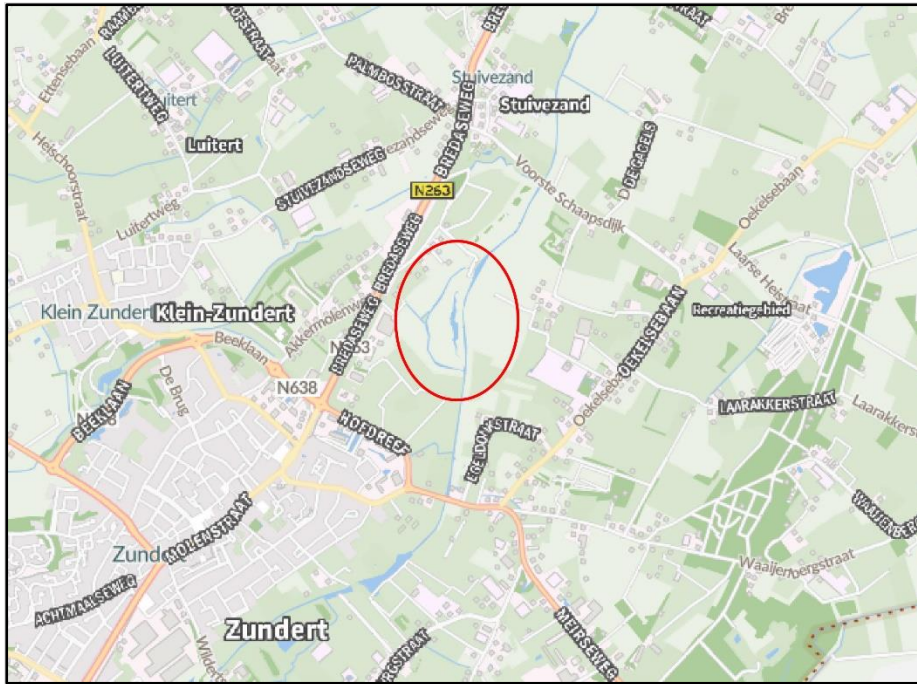
- Waterberging Boontuinen optimaliseren t.b.v. lokale wateroverlast Zundert

Nevendoelen:

- Water langer vasthouden i.v.m. tegengaan verdroging (waterconservering)
- Bevorderen plaatselijke ecologie.

Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied wordt gevormd door waterberging Boontuinen. Die is gelegen in de Gemeente Zundert, ten noordoosten van de dorpskern Zundert aan de Aa of Weerijs. Kadastraal beschreven omvat het plangebied perceel ZDT02R678 (81.455m²) volledig en ZDT02R679 (ca. 30.000m²) ten dele. Perceel ZDT02R679 is in eigendom van het Waterschap Brabantse Delta. Perceel ZDT02R678 is in eigendom van Staatsbosbeheer.

Figuur 1: locatie waterberging Boontuinen (Bron: Google Maps)

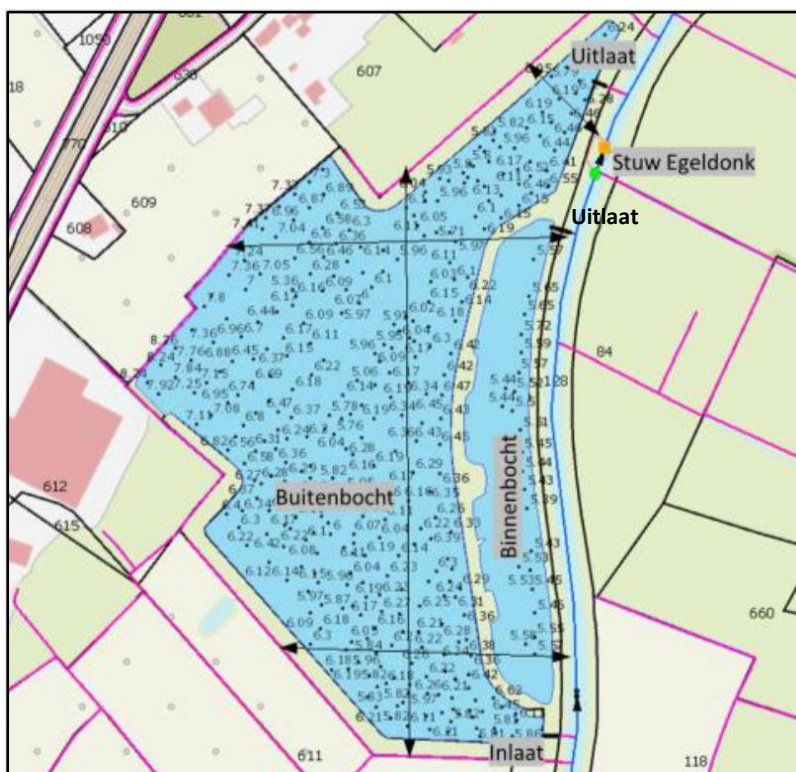
Figuur 2 Waterbergingsgebied de Boontuinen en stuw Egeldonk (Bron: Riet Pijnappels)

Beschrijving van de huidige situatie

Het waterbergingsgebied Boontuinen is gelegen ter hoogte van stuw Egeldonk en is verdeeld in twee bergingsgebieden: een binnen- en een buitenbocht. Deze staan niet met elkaar in verbinding. Het waterbergingsgebied wordt omsloten door een dijk, welke aan de westkant van de buitenbocht overgaat in hoog achterland.

De binnenbocht staat in directe verbinding met de Aa of Weerij. Water vanuit de Aa of Weerij stroomt via een duiker (in-en uitlaatconstructie) aan de noordzijde van het gebied de binnenbocht in. Dit water volgt het peil bovenstrooms van stuw Egeldonk. In de binnenbocht heeft zich een brede rietkraag gevormd die ecologisch waardevol is. Bovendien zijn er waterplanten aanwezig en in beperkte mate ecologisch waardevolle ruigtes aan de westzijde van de binnenbocht.

De buitenbocht fungeert als waterberging. Bij peilstijging bovenstrooms stuw Egeldonk loopt het water via een kokerduiker met schotbalken de waterberging in. Het water kan hier redelijk vrij, al dan niet door een sloot/ greppel, zijn weg vinden. Bij een peil van 5,84m+NAP in de waterberging loopt het water in vrij verval, via een duiker met terugslagklep, benedenstrooms van de stuw Egeldonk naar de Aa of Weerij. Het grootste deel van de buitenbocht is gelegen op 6,1 m+NAP. Naar de buitenzijde toe loopt het maaiveld op naar ca. 8,00m+NAP. Door de buitenbocht loopt een geul. De bodemhoogte hiervan varieert tussen 5,00 en 6,00 m+NAP. Zie onderstaand de nadere specificaties van de in- en uitlaatconstructies en een weergave van het gebied.

Figuur 3: Huidige situatie bergingsgebied Boontuinen, BRON: Legger WBD, afkomstig uit het Deltae rapport (2021).

Inlaatconstructie buitenbocht (Leggernummer: KDU80046):

- Binnen onderkant buis (B.o.b.): +5,87 mNAP
- Diameter: 1250 mm
- Doorstroamlengte: 10,40 meter
- Huidige schotbalkhoogte: 6,80mNAP

Uitlaatconstructie buitenbocht (KDU00445):

- B.o.b.: +5,84 mNAP
- Diameter: 1000 mm
- Doorstroamlengte: 9,55 meter

Uitlaatconstructie binnenbocht (KDU80045):

- B.o.b.: +5,03 mNAP
- Diameter: 500 mm
- Doorstroamlengte: 14,90 meter

Voorgenomen werkzaamheden

Onderstaand zijn de voorgenomen werkzaamheden weergegeven. De basis van de voorgenomen werkzaamheden wordt gevormd door de voorkeursvariant uit de rapportage van Deltae (2021). Op basis van adviezen van hydroloog en ecooloog van het waterschap en flora- en fauna onderzoek van ingenieursbureau Kragten, is de voorkeursvariant enigszins aangepast en is gekomen tot de volgende werkzaamheden (zie paragraaf 'Afweging voorkeursalternatief'):

Wijzigingen aan waterstaatswerken

Buitenbocht:

- Bestaande inlaatconstructie (KDU80046) wijzigen van +6.80mNAP naar +6.10mNAP
 - o Door wegnemen bestaande schotbalken en plaatsen nieuwe schotbalk;
 - o Vervangen hoekprofielen i.v.m. beschadiging
- Bestaande uitlaatconstructie (KDU00445) wijzigen van +5.84mNAP naar +6.50mNAP
 - o Aanbrengen hoekprofielen en plaatsen schotbalken tot een niveau van +6,50mNAP;
 - o Het verwijderen van de terugslagklep (losbouten). De schotbalken nemen de functie van de terugslagklep over.

Overige werkzaamheden

Buitenbocht:

- Opschonen terrein rondom in- en uitlaten d.m.v. graaf- en rooiwerkzaamheden, ten behoeve van in- en uitstroom van water;
- Aanplant van ruigte/struweel en/of dekking gevende structuren op meerdere plekken, t.b.v. plaatselijke ecologie. Precieze soorten, locaties en hoeveelheid wordt bepaald in afstemming met perceeleigenaar Staatsbosbeheer. Er wordt geen meidoorn geplaatst i.v.m. bacterievuur en boomkwekers in de omgeving.

Binnenbocht:

- Slib gefaseerd verwijderen t.b.v. flora en fauna. Daarbij aandacht voor behoud van waterplanten;
- Gefaseerd riet verwijderen (uitharken) en houtopschot rooien in rietkraag. Daarbij aandacht voor instandhouding brede rietkraag i.v.m. ecologische waarde.

Alle werkzaamheden zijn nader uitgewerkt in het uitvoeringsontwerp (zie bijlage 1). Het nieuwe instroompeil (6,10mNAP) van de buitenbocht, zal naar verwachting (op basis van waterstanden in het verleden) circa één keer in de twee jaar bereikt worden in de Aa of Weerij (ter hoogte van waterberging Boontuinen). Na voltooiing van de werkzaamheden zal de waterberging in een waterstand die eens in de 10 jaar voorkomt, ruim tweemaal zo veel water bergen als in de huidige situatie (Delta, 2021).

Beschikbaarheid van gronden

Perceel ZDT02R679 is in eigendom van het Waterschap Brabantse Delta. Perceel ZDT02R678 is in eigendom van Staatsbosbeheer. Met Staatsbosbeheer heeft meerdere malen contact plaatsgevonden. Staatsbosbeheer heeft geen bezwaren ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling.

Wijze van uitvoering

De werkzaamheden worden meervoudig onderhands aanbesteed. Hiertoe worden meerdere lokale ter zake kundige aannemers geselecteerd. Uitvoering van de werkzaamheden is voorzien in het vierde kwartaal van 2023. Duur van de realisatie is bepaald op maximaal 8 weken. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt een beknopte werkomschrijving inclusief tekeningen (uitvoeringsontwerp) opgesteld.

Vergunningen worden in principe verzorgd door de opdrachtgever (waterschap Brabantse Delta). Deze vergunningen staan genoemd in deel II van dit projectplan. In het geval de uitvoerder van het werk kiest voor een werkwijze waar nog andere vergunningen voor benodigd zijn, ligt de verantwoordelijkheid voor het aanvragen van die vergunningen bij de uitvoerder. Opdrachtgever voorziet op moment van opstellen van voorliggend projectplan geen benodigde vergunningen, naast de vergunningen die genoemd worden in deel II.

Legger, beheer en onderhoud

Legger

Voorgenomen wijzigingen aan waterstaatswerken worden opgenomen in de legger van waterschap Brabantse Delta. Daarbij is de uiteindelijke maatvoering op basis van revisietekeningen bepalend.

Beheer en onderhoud

Voorgenomen ontwikkeling is van beperkte invloed op het beheers- en onderhoudsregime. In overleg met beheer en onderhoud is bepaald dat de in-/uitlaatconstructie vaker dan nu opgeschoond dient te worden. Frequentie en verdere informatie zal uitgewerkt worden in een beheer- en onderhoudsplan.

Verantwoordelijkheden rondom het onderhoud van waterstaatswerken binnen de projectgrenzen van voorliggend plan, wijzigen niet ten opzichte van de huidige situatie.

Samenwerking

De aanleiding en noodzaak voor het voorliggende plan zijn voortgekomen uit de 'Pilot Vitaal Buitengebied Zundert'. Die pilot heeft als doel om in de geest van de Omgevingswet, in een nieuw samenspel met een prominente rol voor inwoners en ondernemers tot een gebiedsgerichte aanpak te komen van particuliere initiatieven en maatschappelijke opgaven. De Pilot Aa of Weerij is onderdeel van deze ontwikkeling in het Zundertse buitengebied waar verschillende grote uitdagingen samenkomen. Groeiende agrarische leegstand, demografische veranderingen, klimaatverandering en de omschakeling naar duurzame energie en landbouw vragen om een nieuw

toekomstperspectief. Vooral omdat het buitengebied van Zundert tegelijkertijd een economisch belangrijk gebied is voor West-Brabant. De provincie Noord-Brabant, Waterschap Brabantse Delta, gemeente Zundert en de dorpsraden van Achtmaal, Wernhout, Klein Zundert en Rijsbergen hebben de handen ineengeslagen om met deze uitdagingen gezamenlijk aan de slag te gaan. Niet veel later sloten andere partijen zich aan zoals Treeport, ZLTO, Brabants Landschap, PRET en veel inwoners en ondernemers. De pilot Aa of Weerij is één van de zeven casus-gebieden waarin met het samenwerken "van onderop" invulling gegeven worden aan de eisen en wensen van de toekomst voor een veilige, evenwichtige en werkbaar leefomgeving. Het opwerken met de ervaringen uit de zeven casusgebieden moet bijdragen aan een gezamenlijke richting voor een Vitaal buitengebied Zundert. Één van de uitkomsten van de pilot is dat de waterberging Boontuinen ingezet zou kunnen worden voor het tegengaan van lokale wateroverlast en zou kunnen dienen voor lokale waterconservering. Aan die mogelijkheden wordt middels voorliggend plan invulling gegeven.

Uit voorgaande alinea blijkt dat er in de projectvoorbereiding uitvoerige samenwerking en afstemming heeft plaatsgevonden met belanghebbenden. Het project is voortgekomen uit een gedeeld belang. Tijdens de projectvoorbereiding en projectuitvoering zoekt het waterschap regelmatig afstemming met perceelegeenaar Staatsbosbeheer. Op die manier worden belangen van derden gewaarborgd.

Deel II: Verantwoording

Verantwoording op basis van wetgeving

Waterwet

Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de Waterwet. In artikel 2.1 Waterwet is het doel van de wet verankerd: voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het voorliggende plan grijpt in op het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de ecologische kwaliteit van het watersysteem.

Op basis van artikel 5.4 van de Waterwet is het waterschap verplicht een projectplan vast te stellen als het waterschap een waterstaatswerk wil aanpassen. Omdat het voorliggende plan geen waterstaatswerken behelst als bedoeld in artikel 5.5 van de Waterwet, hoeft er geen projectprocedure volgens paragraaf 5.2 van de Waterwet gevolgd te worden. In plaats daarvan kan een vormvrij projectplan Waterwet gebruikt worden. Het voorliggende projectplan voorziet daarin.

Kaderrichtlijn water (KRW)

De Aa of Weerij is een KRW-waterlichaam. KRW-doelen zijn daarom als parameters opgenomen in het afwegingskader, aan de hand waarvan de verschillende herinrichtingsvarianten zijn beoordeeld en afgewogen (zie paragraaf 'afweging voorkeursalternatief').

Verantwoording op basis van beleid

Beleid waterschap Brabantse Delta

Het beleid van waterschap Brabantse Delta is gevat in de 'Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater' (geldend van 20-06-2021 t/m heden). Hieronder staan de relevante beleidsregels genoemd met daarbij een toelichting waarom voorliggend projectplan voldoet aan de beleidsregels.

Beleidsregel 1: peilafwijkingen in een oppervlaktewaterlichaam, waaronder begrepen onderbemalingen

In artikel 1.3.1 van de beleidsregel staat dat deze beleidsregel van toepassing is op het aanleggen van voorzieningen of activiteiten die peilafwijkingen tot gevolg hebben in alle A-wateren en het verwijderen van peilregulerende werken in B-wateren en C-wateren in beschermde gebieden keur. Het voorliggende plan betreft geen A-wateren en er worden geen peilregulerende werken verwijderd, maar slechts aangepast. Beleidsregel 1 is dus niet van toepassing op voorliggend plan.

Desondanks vindt waterschap Brabantse Delta het belangrijk om aandacht te geven aan de effecten die onze werken hebben op derden. In het geval van dit plan is er slechts een verwaarloosbaar effect. Het plangebied doet in de huidige situatie ook al dienst als waterberging. Het verschil met de toekomstige situatie is dat de waterberging vaker vol zal lopen in de toekomstige situatie. Echter, de verblijfsduur van het water in de waterberging is slechts tijdelijk. Het waterstaatswerk bij de instroom krijgt een peil van 6,10mNAP. Op de uitvoeringstekening (bijlage 1) is te zien dat het grootste gedeelte van de waterberging boven dat peil ligt. Dat betekent dat enkel in de laagste delen van de waterberging voor langere tijd water geborgen kan worden, waardoor er weinig uitstraling is naar de omliggende percelen. Bovendien zijn er tijdens de aanleg van waterberging Boontuinen nieuwe ontwateringssloten gegraven ter voorkoming van vernatting van aanliggende percelen. De combinatie van die feiten maakt dat het expert judgement vanuit waterschap Brabantse delta luidt

dat de aanpassingen aan waterberging Boontuinen geen effecten zullen hebben op aanliggende percelen.

Beleidsregel 4: werkzaamheden in bergingsgebieden

Op basis van artikel 4.4. van beleidsregel 4 van waterschap Brabantse Delta gelden voor werken in bergingsgebieden de volgende voorwaarden:

1. Elke afname van het waterbergend vermogen in een bergingsgebied, moet worden gecompenseerd;
2. Ingrepen mogen geen negatieve invloed hebben op de werking van het bergingsgebied.

Het voorliggende projectplan voldoet aan deze voorwaarden, immers wordt de waterbergende capaciteit juist uitgebreid door middel van de aanpassingen. De waterbergende capaciteit zal na uitvoering van de maatregelen met circa 25000 kubieke meter zijn toegenomen (Deltae, 2021). Bovendien zullen de opschoon werkzaamheden rondom de in- en uitlaat van de buitenbocht tot gevolg hebben dat het water makkelijker in en uit kan stromen bij de gewenste peilen.

Beleidsregel 15: algemene toetsingcriteria waterkeringen

Waterberging Boontuinen wordt omsloten door een waterkering die aan de westzijde overgaat in hoog achterland. De waterkering is door het waterschap geclassificeerd als 'overige waterkering'. Bij overige waterkeringen is geen sprake van een profiel van vrije ruimte en beschermingszone. Tevens is er voor overige waterkeringen geen sprake van een gesloten seizoen waarin geen handelingen nabij de waterkering mogen plaatsvinden. De waterkering wordt niet aangepast (het profiel blijft gelijk en wordt niet geroerd) en beheer en onderhoud van de waterkering worden niet belemmerd door de voorgenomen maatregelen. Daarmee voldoet het voorliggende plan aan beleidsregel 15.

Grondwaterconvenant 2021-2027

Waterschap Brabantse Delta, waterschap Aa en Maas, waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabantse Milieufederatie, Brabant Water, Provincie Noord-Brabant, waterbedrijf Evides, Vereniging Industrie Water en BPG Vereniging landelijk brabant hebben in 2021 beleidsafspraken gemaakt in het 'Grondwaterconvenant 2021-2027'. De afspraken in dat document zijn gemaakt op basis van de kennis dat de grondwatervoorraad in Brabant al lange tijd onder druk staat, dat optredende weersextremen leiden tot uitdagingen en dat deze problemen niet los gezien kunnen worden van de bodem- en waterkwaliteitsaspecten. In dit document is afgesproken dat alle ondertekenende partijen zich gaan inzetten om slimme oplossingen te vinden voor het herstel van de grondwaterbalans in Noord-Brabant en daarbij aandacht te besteden landbouw, natuur, bedrijven en inwoners. Het voorliggende projectplan past binnen die filosofie en afspraken. Door de aanpassingen aan waterberging Boontuinen zal de waterberging vaker vollopen. Doordat de uitstroomhoogte hoger wordt, zal er meer water in de waterberging geconserveerd worden. Daardoor kan meer water infiltreren naar het grondwater. Bovendien is bij de vorming van het plan aandacht besteed aan ecologische waarden en is door middel van de pilot Vitaal Zundert de meerwaarde voor inwoners en bedrijven geborgd.

Ruimte voor water

Op 25 november 2022 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een brief geschreven naar de voorzitter van de tweede kamer. Daarin roept het ministerie op om bodem en water sturend te maken bij het landschapsgebruik in Nederland. Daarin wordt onder andere het bufferen van water genoemd. Dat wil zeggen dat water vastgehouden wordt om meer water beschikbaar te hebben tijdens droge periodes. Het voorliggende projectplan past binnen die filosofie. Door de aanpassingen aan waterberging Boontuinen zal de waterberging vaker vollopen. Doordat de

uitstroomhoogte hoger wordt, zal er meer water in de waterberging geconserveerd worden. Daardoor kan meer water infiltreren naar het grondwater.

Afweging voorkeursalternatief

Deltae Solutions heeft in opdracht van waterschap Brabantse Delta in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar verschillende varianten voor de aanpassingen aan waterberging Boontuinen. Deze varianten zijn getoetst aan de hand van een afwegingskader (zie bijlage 2) waarin parameters zijn opgenomen die representatief worden geacht voor wateroverlast, waterconservering, ecologie, financiële haalbaarheid en belevingswaarde. De scores van de varianten op basis van de parameters in het afwegingskader zijn uitgewerkt in een 'Multi criteria analyse' (MCA-matrix, zie bijlage 3). De MCA-matrix bevat zowel de toetsing van varianten voor waterberging Boontuinen als voor waterberging Mortelbeek. Waterberging Mortelbeek valt niet binnen de scope van dit projectplan. Uit de MCA-matrix blijkt dat variant A2 voor waterberging Boontuinen gemiddeld het hoogst scoort op de parameters van het afwegingskader. Daarom is gekozen variant A2 verder uit te werken

Aanpassingen aan variant A2 tijdens projectuitwerking

Tijdens de projectuitwerking is variant A2 verder uitgewerkt. Daarbij is van een tweetal maatregelen, die onderdeel zijn van variant A2, geconcludeerd dat deze twee maatregelen beter niet uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast is een maatregel toegevoegd die niet in variant A2 was opgenomen. De betreffende afwijkingen en de motivering om voor de afwijkingen, staan hieronder beschreven.

Afwijking 1:

Plan volgens variant A2:

- Inlaatconstructie voor bovenstrooms aantakken van de strang in de binnenbocht met een (stuurbaar) inlaatwerk

Afwijking:

- De binnenbocht wordt niet bovenstrooms aangetakt aan de Aa of Weerij

Motivering afwijking:

- Expert judgement van ecooloog van het waterschap: "De toegevoegde waarde van het aantakken van de geul in de binnenbocht bestaat alleen als er jaarrond een minimale stroomsnelheid (0,2-0,5 m/s) gerealiseerd kan worden. Onder de huidige randvoorwaarden is dat niet haalbaar en blijft het een overwegend stagnant systeem. De huidige situatie zal na een opknopbeurt een prima bijdrage vormen voor de functie EVZ en het behoud van biodiversiteit"

Afwijking 2:

Plan volgens Variant A2:

- Eventuele herprofilering van de nevengeulen in zowel de binnen- als de buitenbocht

Afwijking:

- In de buitenbocht worden geen afgravingen uitgevoerd (met uitzondering van eventuele kleine afgraving rondom in- en uitlaat om te waarborgen dat water in en uit kan stromen).

Motivering afwijking:

- In de geul in de buitenbocht is houtopslag gegroeid. Terreineigenaar Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat deze houtopslag een ecologische meerwaarde heeft voor o.a. reeën die hier schuilen. Daarom wordt ter plaatse van de geul geen afgraving uitgevoerd;
- Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat de graslanden ten oosten van de geul in de buitenbocht waardevol zijn vanwege bijzondere plantensoorten die zich hier ontwikkelen en dat deze graslanden daarom behouden dienen te worden. De ecologen van het waterschap sluiten zich bij die mening aan. Daarom wordt ten oosten van de geul in de buitenbocht geen afgraving uitgevoerd;
- Tijdens onderzoek van bureau ArcheoPro in 2007 zijn in het zuidwestelijke deel van de Boontuinen vuursteen- en aardewerkvondsten gedaan. Op het terreindeel waarop archeologische vondsten zijn gedaan, zijn mogelijk nederzettingsresten aanwezig uit de Steentijd tot de IJzertijd/Romeinse tijd. Mogelijk hebben hier nederzettingen bestaan van waaruit materiaal in het aangrenzende veen- en kleigebied is gedeponneerd. Voor de locaties die grenzen aan terreindelen waarop vuursteen- en aardewerkvondsten gedaan zijn, geldt een relatief grote kans op de aanwezigheid van een bijzondere dataset. Hier hebben in de prehistorie immers menselijke activiteiten plaatsgevonden op het direct naastgelegen deel van het dekzandlandschap. Daarom is besloten westelijk van de geul in de buitenbocht niet af te graven zodat de archeologische bijzondere dataset niet verstoord wordt;

Afwijking 3:

Afwijking:

- Op basis van de adviesmemo en het flora- en fauna onderzoek van ingenieursbureau Kragten, is de aanplant van ruigtes/struweel en/of dekking gevende structuren toegevoegd als maatregel.

Motivering afwijking:

- Ingenieursbureau Kragten heeft voor doelsoorten onderzocht of de waterberging in zijn huidige staat een geschikt habitat vormt en of de waterberging potentieel geschikter kan worden gemaakt als habitat. Conclusie daarvan is dat de waterberging voor een aantal doelsoorten (levendbarende hagedis, ijsvogel, roodborsttapuit, hermelijn) kansrijk is om geschikter te maken als habitat. Voor de ijsvogel betreft het dan het realiseren van een ijsvogelwand, welke al aanwezig is in de vorm van de oeverwaluwanden. Voor de overige genoemde doelsoorten kan de waterberging geschikter gemaakt worden door het aanplanten van ruigte/dekking gevende structuren.

Vergunningen en meldingen

Stikstof (Aerius) berekening

Op basis van artikel 2.1 van de Regeling natuurbescherming is het wettelijk verplicht om door middel van het gebruik van de AERIUS-calculator vast te stellen dat er geen verplichting is om een stikstofvergunning aan te vragen. Daarom is door het waterschap, middels de Aerius-calculator, een stikstof-voortoets uitgevoerd op basis van verwachte hoeveelheden materiaal en materieel. De uitkomst van die voortoets is dat er geen depositie van stikstof op stikstofgevoelige Natura2000 gebieden plaatsvindt. De voortoets is opgenomen als bijlage 4. Voor uitvoering van de werkzaamheden zal de aannemer die de werkzaamheden gaat uitvoeren ook een Aerius-toets moeten uitvoeren op basis van de voorgenomen in te zetten materialen en materieel (tenzij de aannemer gaat werken binnen de uitgangspunten die zijn opgenomen in de voortoets van het

waterschap). Als deze definitieve stikstoftoets ook aangeeft dat er geen depositie op gevoelige Natura2000 gebieden plaatsvindt, kunnen de werkzaamheden doorgang vinden.

Wet Natuurbescherming (Wnb)

Ingenieursbureau Kragten heeft in opdracht van het waterschap Brabantse Delta een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 5). Daaruit blijkt dat er voor sommige soorten een risico is op een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming. Hieronder staan de betreffende soorten genoemd met het risico op overtreding van de Wet Natuurbescherming. Tevens is genoemd op welke wijze de overtreding voorkomen kan worden.

Algemene broedvogels

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het plangebied. Er dient derhalve gerooid te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort. Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de aanwezige vegetatie. Indien nesten afwezig zijn, kunnen de bomen en/of terreinen vrijgegeven worden voor de kap/graafwerkzaamheden. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden.

Vleermuizen

Indien er tijdens de werkzaamheden verlichting wordt gebruikt, dient voorkomen te worden dat de verlichting uitstraalt richting de naastgelegen bomen/heesters, waterlichamen en opgaande groenstructuren, waardoor lichthinder kan plaatsvinden op de beschermde functies van de vleermuizen rondom het plangebied. De werkzaamheden worden daarom bij voorkeur tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd of verlichting dient op zijn minst zo gepositioneerd te worden dat geen sprake is van een aanvullende verlichting van de omliggende structuren.

Algemeen voorkomende soorten

Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht op de algemene zoogdiersoorten. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Individuen worden mogelijk gedood (Wnb artikel 3.10.a.) of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.b.).

De mogelijk voorkomende zoogdiersoorten en algemene, zwervende amfibieën zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

Kleine marterachtigen

Uit de resultaten is gebleken dat de houtopstanden/houtrillen op de oevers van de binnenbocht geschikte verblijfplaatsen en verbindende elementen vormen voor de steenmarter, bunzing,

hermelijn en wezel. Tijdens de werkzaamheden dient voorkomen te worden dat de houtopstanden/houtrillen, met name aan de westzijde van de oever, aangetast worden.

Wet natuurbescherming houtopstanden

Rondom de in- en uitlaat constructies van de buitenbocht worden mogelijk bomen geveld om ruimte te creëren voor werkzaamheden. Deze bomen staan buiten de bebouwde kom, waardoor de vallen onder de Wnb houtopstanden. Aangezien alle betreffende bomen wilgen langs waterwegen zijn, is Wnb artikel 4.1. lid f.2 van toepassing. Derhalve is een meldplicht op basis van de Wnb voor het eventuele kappen van de bomen niet van toepassing.

Kapvergunning

Zie alinea Wet Natuurbescherming houtopstanden voor achtergrondinformatie over eventueel te kappen bomen. Gemeente Zundert hanteert voor onbebouwde percelen buiten de bebouwde kom de regel dat voor bomen met een stamdiameter gelijk aan of onder 32cm geen kapvergunning aangevraagd hoeft te worden. Rondom de in- en uitlaatconstructies van de buitenbocht staan een aantal bomen met een diameter boven 32cm. Mogelijk hoeven deze niet gekapt te worden. Indien deze wel gekapt moeten worden, dient een kapvergunning aangevraagd te worden. Om welke bomen het gaat, heeft het waterschap inzichtelijk middels het verkennend flora- en faunaonderzoek (bijlage 5).

Natuur Netwerk Nederland (NNN)/ Natuur Netwerk Brabant (NNB)

Waterberging Boontuinen valt binnen NNB type N12.06 Ruigteveld. De Aa of Weerijts valt onder NNB type N03.01 Beek en Bron. Het voorliggende projectplan is besproken met provincie Noord-Brabant als zijnde bevoegd gezag inzake NNB. De provincie geeft aan dat natuurdoeltype ruigteveld gebaat is bij periodieke overstromingen. Dat betekent dat het voorliggende plan in lijn is met het natuurdoeltype van de NNB.

Ontgrondingenwet

Op grond van huidig geldende Verordening Ontgrondingen provincie Noord-Brabant 2008 zijn eventuele ontgrondingen vrijgesteld van de meld- en vergunningplicht, conform artikel 9.1. 'absolute vrijstellingen ontgronden', gezien het project onder sub h valt: het aanleggen, wijzigen en opruimen van infrastructurele werken inclusief de retentievoorzieningen met een maximale diepte van 3,00 meter beneden het maaiveld, die in technische en functionele zin onlosmakelijk onderdeel vormen van deze werken, ter uitvoering van een ter plaatse geldend ruimtelijk besluit.

Omgevingsvergunning

Waterberging Boontuinen heeft op basis van het geldende bestemmingsplan van gemeente Zundert de onderstaande bestemmingen. Onder de bestemmingen staan de geldende gebodsbepalingen opgenomen die relevant zijn voor het voorliggende projectplan. Per relevante gebodsbepaling staat vermeld waarom voor voorliggend projectplan wel of geen omgevingsvergunning voor de betreffende gebodsbepaling hoeft te worden aangevraagd.

Enkel bestemming Groen landschapselement (artikel 12):

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren:

- Het aanbrengen van hoogopgaand en/ of diepwortelende beplanting, waaronder bijvoorbeeld houtgewas;
- Het vellen of rooien van landschapselementen en ander houtgewas;
- Het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;

- Het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen.

De in artikel 12 genoemde verboden gelden niet voor werken en werkzaamheden:

- Die het normale beheer en/ of onderhoud betreffen

Voor het aanbrengen van struweel/ruigte, zoals opgenomen in voorliggend projectplan, zal een omgevingsvergunning aangevraagd moeten worden.

Het eventuele vellen van houtgewas, wijzigen van maaiveldniveau door ontgronding en vergraven van waterlopen is niet omgevingsvergunningplichtig aangezien deze maatregelen allen onder het beheer en onderhoud van de waterstaatswerken en waterlopen vallen.

Dubbelbestemming waarde archeologie 4 (artikel 28):

Voor de dubbelbestemming archeologie gelden geen relevante verbodsbepalingen.

Dubbelbestemming waterstaat waterbergingsgebied (artikel 24):

Het is verboden op de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren:

- Het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren;

De gebodsbepalingen zijn niet van toepassing op werkzaamheden die:

- Het normale onderhoud en/ of de normale exploitatie betreffen.

De wijzigingen aan oppervlaktewateren die in voorliggend projectplan zijn opgenomen, vallen allen onder het onderhoud aan de betreffende oppervlaktewateren. Daarom is een omgevingsvergunning niet nodig voor deze werkzaamheden.

Gebiedsaanduiding reconstructiewetzone extensiveringsgebied (artikel 38.2):

De verboden op basis van deze gebiedsaanduiding zijn opgenomen in de overige planregels

Deel III: Rechtsbescherming

Basisprocedure beschikkingen (afdeling 3:2 Awb)

Het voorliggende plan valt niet onder artikel 5.5 van de Waterwet. Dat betekent dat er niet voldaan hoeft te worden aan de vastgelegde projectprocedure voor waterstaatswerken zoals die omschreven staat in paragraaf 2 van hoofdstuk 5 van de Waterwet. Dientengevolge is het niet verplicht om bij de projectvoorbereiding afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te volgen. Dat houdt impliciet in dat voor dit projectplan de besluitvorming via de basisprocedure gevolgd wordt.

Het voorliggende plan is tot stand gekomen als gevolg van een intensieve samenwerking in de pilot 'Vitaal Zundert', waarbij provincie Noord-Brabant, waterschap Brabantse Delta, gemeente Zundert, dorpsraad Achtmaal, dorpsraad Wernhout, dorpsraad Klein Zundert, dorpsraad Rijsbergen, Treeport, ZLTO, Brabants Landschap, PRET en ongegroepeerde inwoners en ondernemers betrokken zijn geweest. Bovendien heeft waterschap Brabantse Delta tijdens de projectvoorbereiding het plan afgestemd met perceeleigenaar Staatsbosbeheer. Direct aanliggenden zullen het projectplan toegestuurd krijgen en gewezen worden op de mogelijkheid tot bezwaar.

Er is slechts een gering aantal personen en/of rechtspersonen met een belang bij het voorliggende plan. Uit bovenstaande alinea's blijkt dat tijdens de projectvoorbereiding voldoende is afgestemd met mogelijke belanghebbenden. Daarom is inspraak niet meer nodig en volstaat een korte procedure. Inspraak heeft immers al plaatsgevonden in de gezamenlijke voorbereidingsfase.

Als voorliggend plan is vastgesteld, wordt dit bekendgemaakt. Het plan zal dan 6 weken ter inzage liggen. Gedurende die periode (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden hun bezwaar op dit plan kenbaar maken bij het waterschap. Een bezwaarschrift moet voor afloop van de termijn van zes weken bij het waterschap zijn ingediend. De bezwaarschriftencommissie zal eventuele bezwaren behandelen. Tegen de beslissing op bezwaar staat vervolgens beroep en hoger beroep open bij de rechtbank en de Raad van State. In beginsel kunnen uitsluitend diegenen die een zwaar hebben ingediend, tegen het definitief vastgestelde plan, beroep instellen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd.

Crisis- en herstelwet

Op basis van artikel 7.1 van bijlage 1 van de Crisis- en herstelwet is afdeling 2 van de Crisis- en herstelwet op toepassing van projecten die onder artikel 5.4 van de Waterwet vallen. Dat betekent dat afdeling 2 van de Crisis- en herstelwet van toepassing is op het voorliggende projectplan. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Mandatering vaststellen projectplan

Voorliggend projectplan behelst een aantal waterstaatswerken: de waterberging zelf en de waterstaatswerken die dienen als waterin- en/of wateruitlaat van de waterberging. De functie van deze waterstaatswerken is in de huidige situatie en de voorgenomen toekomstige situatie gelijk, respectievelijk het bergen van water en het reguleren van de bergingspeilen. Door de voorgenomen aanpassingen gaan de waterstaatswerken enkel hun functie beter uit kunnen voeren. Daarmee is er sprake van een instandhoudingsinvestering.

Op basis van artikel 2.9 van het 'Delegatiebesluit Waterschap Brabantse Delta 2010' is vaststelling van voorliggend projectplan door het algemeen bestuur van het waterschap gedelegeerd aan het dagelijks bestuur. Op basis van artikel 2 van het 'Besluit ondermandatering door secretaris-directeur Waterschap Brabantse Delta 2020', heeft het dagelijks bestuur het besluit over het voorliggend projectplan op haar beurt gemandateerd aan de Teammanager Vergunningen van het waterschap Brabantse Delta. Het project aanpassingen waterberging Boontuinen is opgenomen in de 'projectenlijst bij de begroting 2023, ter mandtering van het dagelijks bestuur voor het verstrekken van uitvoeringskredieten'. Daarmee wordt voldaan aan artikel 9.j van 'Delegatiebesluit Waterschap Brabantse Delta 2010' en aan artikel 3.3.j van het 'Bevoegdhedenregister behorend bij Besluit ondermandatering door secretaris-directeur waterschap Brabantse Delta 2020'. Dientengevolge kan het voorliggende projectplan vastgesteld worden door de Teammanager Vergunningen.

Deel IV: Bijlagen

Bijlag 1: Uitvoeringsontwerp

Bijlage 2: Rapport 'Herinrichtingsvarianten waterbergingen Mortelbeek en Boontuinen (Deltae, 2021)

Bijlage 3: Multi criteria analyse varianten waterbergingen Mortelbeek en Boontuinen (MCA-Matrix)

Multi criteria analyse varianten waterbergingen Mortelbeek en Boontuinen													
(Sub)criterium	Mortelbeek					Boontuinen						Voorkeursvariant	
	A	A2	B	C	C2	A	A2	B	B2	C	C2		
Waterstandsverlaging	-	+	++	++	++	-	+	-	-	--	+	Mortelbeek variant C2	9,5
Waterstandsverlaging stuwpand Wielhoef-Wernhout	+	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Mortelbeek variant C	8,5
Waterstandsverlaging stuwpand Wernhout-Egeldonk	--	0	+	+	+	--	+	++	--	--	+	Boontuinen variant A2	7,5
Waterstandsverlaging stuwpand Egeldonk-Bakkebrug	0	0	+	+	+	0	+	--	0	--	+	Mortelbeek variant A2	7
Netto bergingsvolume	+	+	0	++	+++	0	+	-	0	+	++	Boontuinen variant C2	6,5
Vertraging hoogwatergolf	+	+	+	++1	+++1	+	+	-	0	++	++	Mortelbeek variant A	4
Ecologie algemeen	++	++	-	0	0	++	++	+	+	++	++	Boontuinen variant A	4
Ecologie-KRW	++	++	+	0	0	++	++	+	+	++	++	Mortelbeek variant B	3
Ecologie- "natte" ecologie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	+	+	Boontuinen variant B2	3
Ecologie - terrestrisch	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-/0	-/0	Boontuinen variant C	2,5
Waterconservering	++	++	-	+	+	+	++	+	+	+	++	Boontuinen variant B	0
Haalbaarheid (korte termijn; €)	--	--	0	++	++	-	-/0	0	0	--	----		
Omgeving en beleving	++	++	-	+/0	+/0	+	+	+	+	0	+		
TOTAAL (Σ+)	4	7	3	8,5	9,5	4	7,5	0	3	2,5	6,5		

Bijlage 4: Aeries berekening voortoets stikstof

Bijlage 5: Verkennend flora- en faunaonderzoek